

[Langkilde.]

lejemål og forudbetaling søges. Han må gå ud fra, at dette er en sag som mange andre, blot større og mere betydningsfuld end andre, men afgørelsen af, om der skal gives bevillingsmæssigt grundlag for en udgiftskrævende disposition, ligger til fuldstændig fri afgørelse i finansudvalget, og ingen, ingen så meget som antyder for ham, at der skulle være tale om, at staten var juridisk forpligtet og bundet på forhånd ved en accept fra boligministeriets side over for Rasmussen & Schiøtz. Og indtil den 6. august 1968 forbliver boligministeren uvidende om skrivelser af 28. juni.

Da ministeren gøres bekendt med skrivelser af 28. juni af ministeriets embedsmænd, som altså kort forinden, den 29. juli, har forelagt ham aktstykket til finansudvalget, som viser, at finansudvalget er stillet ganske frit over for spørgsmålet om godkendelse af lejemål og forudbetaling, må han efter min mening med rette fortsat være af den opfattelse, at staten er frit stillet. Jeg finder ikke engang grund til i denne forbindelse specielt at fremhæve, at ministeren ikke er jurist, mens embedsmændene er det. Enhver fornuftig mand ville i den situation sige, at ministerens og ministeriets standpunkt er klart udtrykt i aktstykket af 29. juli 1968, og brevene af 27. og 28. juni 1968 kan intet ændre heri, hvad da heller ikke nogen af embedsmændene i boligministeriet hævder over for ministeren på det tidspunkt. Og finansministeren, som for øvrigt er jurist, deler med sine embedsmænds tilslutning boligministerens opfattelse. Ingen kan derfor med føje forvente, at boligministeren i finansudvalgets samråd med ham den 13. august skal nævne korrespondancen af 27. og 28. juni med Rasmussen & Schiøtz. Den korrespondance er ganske irrelevant i forhold til finansudvalget.

Mellem mødet den 13. august og den 21. august sker der det, at direktøren for Rasmussen & Schiøtz under forhandlingen om statens køberet gør gældende, at staten i kraft af brevet af 28. juni 1968 er bundet af lejemålet. Det ligger helt klart her — det fremgår af kommissionsberetningen, men er ikke citeret af de tidligere talere — at direktør Rasmussen udtrykkeligt i mødet, da statens forpligtelse bestrides af kammer-

advokaten, og det bliver den jo med det samme, siger, at selv om der måske ikke er tale om en juridisk forpligtelse, så er der tale om en moralsk forpligtelse; altså ingen definitiv påstand om juridisk forpligtelse og bundethed fra den anden parts side, kun en påstand om en mulig moralsk forpligtelse.

Hvad ligger der så i dette begreb, som kan siges at være lidt dunkelt? I virkeligheden er det i det administrative liv en dagligdags foreteelse. Det betyder, at med afslutningen af departementets behandling af sagen og ministerens resolution har ministeriet forpligtet sig til at gå ind for denne løsning og kan ikke vilkårligt og efter egen indskydelse skifte standpunkt. Vil finansudvalget ikke følge ministerens indstilling, må en ny departemental behandling af sagen påbegyndes, og man er uforpligtet over for den af finansudvalget forkastede løsning. Så enkelt ligger det.

Boligministeren står på ny over for et samråd i finansudvalget, som finder sted den 21. august 1968. Skal han nævne påstanden, den halve påstand om statens forpligtelse ifølge skrivelser af 28. juni? Lad os prøve at sætte os i ministerens situation. Han betragter utvivlsomt problemet om bundetheden som følge af brevet den 28. juni som hørende hjemme i teoriernes grå verden. Ingen af hans juridiske rådgivere har indtil da bestemt hævdet det synspunkt, at der var en juridisk forpligtelse. Han havde selv i sin begæring om samtykke fra finansudvalget af 29. juli ønsket samtykke både til lejemål og forudbetaling i overensstemmelse med finansministeriets opfattelse og med sin egen opfattelse af ministeriets forpligtelse over for bevillingsmyndigheden. Skulle han nu nævne over for finansudvalget, at der var rejst en svag tvivl fra Rasmussen & Schiøtz' side om, hvorvidt der ikke allerede, for så vidt angår selve lejemålet, var indgået en forpligtelse fra statens side? Jeg tror, jeg tør sige med stor sikkerhed, at en nævnelser af denne teoretiske mulighed for en juridisk forpligtelse i finansudvalget ville have medført en ganske klar reaktion fra udvalgsmedlemmernes side og en ganske forståelig reaktion, en reaktion, som jo også har fundet udtryk i hr. Damsgaards udtalelse til bladene, nemlig: betyder dette en pression på